

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer
11INT01383

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 27-12-2011;

besluit:

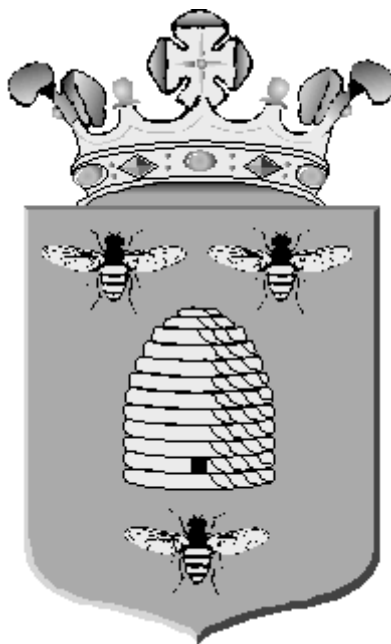
De navolgende verordening vast te stellen

- Maatregelenverordening Wet werk en bijstand gemeente Borne 2012

G E M E E N T E B O R N E

Maatregelenverordening Wet werk en bijstand gemeente Borne 2012

G E M E E N T E B O R N E

Maatregelenverordening Wet werk en bijstand gemeente Borne 2012

Artikel 1. Begripsomschrijving

1. Alle begrippen die in deze verordening gebruikt worden en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Wet werk en bijstand (WWB), Wet inkomensvoorziening ouder en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) en de Algemene wet bestuursrecht (Awb).
2. Deze verordening verstaat onder:
 - a. de wet: de Wet werk en bijstand of de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers of de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen;
 - b. uitkering: de uitkering als bedoeld in hoofdstuk 3, paragraaf 2 en 3 en hoofdstuk 4, paragraaf 1 van de WWB of de uitkering als bedoeld in artikel 5, eerste lid IOAW/IOAZ;
 - c. uitkeringsnorm: de op belanghebbende van toepassing zijnde bijstandsnorm danwel de netto grondslag als bedoeld in artikel 5, lid 3 tot en met 5 IOAW/IOAZ;
 - d. trajectplan: een individueel plan, gericht op het vergroten van de mogelijkheden tot inschakeling in het arbeidsproces of deelname aan sociale activiteiten;
 - e. plan van aanpak: het plan zoals bedoeld in artikel 44a van de wet.
 - f. uitkeringsgerechtigde: degene die een uitkering ontvangt of heeft ontvangen in de periode waarop de maatregelenwaardige gedraging betrekking heeft;
 - g. jongere: de jongere tot 27 jaar.

Artikel 2. Het opleggen van een maatregel

1. Als belanghebbende naar het oordeel van het college tekortschietend besef van verantwoordelijkheid betoont voor de voorziening in het bestaan dan wel de uit de wet of de artikelen 30c, tweede en derde lid van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen voortvloeiende verplichtingen niet of onvoldoende nakomt wordt overeenkomstig deze verordening een maatregel opgelegd.
2. Een maatregel wordt afgestemd op de ernst van de gedraging, de mate waarin de belanghebbende de gedraging kan worden verweten en de omstandigheden waarin hij verkeert.

Artikel 3. Berekeningsgrondslag

1. De maatregel wordt toegepast op de bijstandsnorm inclusief vakantiegeld danwel grondslag.
2. In afwijking van het eerste lid kan de verlaging ook worden toegepast op de bijzondere bijstand, indien aan belanghebbende bijzondere bijstand wordt verleend met toepassing van artikel 12 van de wet.
3. De maatregel kan niet meer bedragen dan de bijstand waarop belanghebbende recht zou hebben gehad gedurende de periode waarin de maatregel wordt opgelegd, indien er geen grond voor het opleggen van een maatregel zou zijn geweest.

G E M E E N T E B O R N E

Artikel 4. Afzien van het opleggen van een maatregel

1. Het college ziet af van het opleggen van een maatregel indien:
 - a. elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt; of
 - b. de gedraging meer dan één jaar vóór constatering van die gedraging door het college heeft plaatsgevonden, tenzij de gedraging een schending van de inlichtingenplicht inhoudt en als gevolg van die gedraging ten onrechte bijstand is verleend.
2. Het college kan afzien van het opleggen van een maatregel indien het daarvoor dringende redenen aanwezig acht.
3. Indien het college afziet van het opleggen van een maatregel op grond van dringende redenen, wordt de belanghebbende daarvan schriftelijk mededeling gedaan.

Artikel 5. Ingangsdatum en tijdvak

1. De maatregel wordt opgelegd met ingang van de eerst volgende kalendermaand volgend op de datum waarop het besluit tot het opleggen van de maatregel aan de belanghebbende is bekend gemaakt. Daarbij wordt uitgegaan van de voor die maand geldende bijstandsnorm.
2. In afwijking van het eerste lid kan de maatregel met terugwerkende kracht worden opgelegd, voor zover de bijstand nog niet is uitbetaald.
3. Een maatregel wordt voor bepaalde tijd opgelegd. Een maatregel die voor een periode van meer dan drie maanden wordt opgelegd, wordt uiterlijk na drie maanden nadat deze ten uitvoer is gelegd heroverwogen.
4. Indien de belanghebbende jegens wie een verlaging moet worden toegepast niet langer een WWB-uitkering ontvangt, dan kan het college bij een eventuele nieuwe aanvraag om bijstand (binnen 1 jaar nadat de uitkering formeel beëindigd is) alsnog rekening te houden met de eerdere verlagingswaardige gedraging.

Artikel 6. Samenloop van gedragingen

Indien een belanghebbende zich tegelijkertijd schuldig maakt aan verschillende gedragingen die het niet nakomen van een verplichting als genoemd in artikel 2, eerste lid, inhouden, wordt voor het bepalen van de hoogte en duur van de maatregel uitgegaan van de gedraging waarop de zwaarste maatregel is gesteld.

G E M E E N T E B O R N E

Hoofdstuk 2. Geen of onvoldoende medewerking verlenen aan het verkrijgen of behouden van algemeen geaccepteerde arbeid

Artikel 7. Indeling in categorieën

Gedragingen van belanghebbenden waardoor de verplichting op grond van artikel 9 van de WWB, artikel 37/37a van de IOAW/IOAX niet of onvoldoende is nagekomen, worden onderscheiden in de volgende categorieën:

1. Eerste categorie:
 - a. het niet ondertekenen of het niet aan burgemeester en wethouders verstrekken van de kennisgeving algemene bepalingen en/of het trajectplan bij het besluit tot toekenning of voortzetting van de bijstand.
 - b. het zich niet tijdig laten registreren als werkzoekende bij de Centrale organisatie werk en inkomen of het niet tijdig laten verlengen van de registratie;
2. Tweede categorie:
 - a. het niet naar vermogen trachten algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen of te aanvaarden;
 - b. het niet of in onvoldoende mate meewerken aan een onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling;
 - c. het door de jongere niet meewerken aan het opstellen, uitvoeren of evalueren van een plan van aanpak
 - d. het niet dan wel niet tijdig voldoen aan een oproep om, in verband met de inschakeling in de arbeid, op een aangegeven plaats te verschijnen;
 - e. het later terugkeren van vakantie dan is toegestaan ingevolge artikel 13, eerste lid, onder d, van de wet, terwijl men niet is vrijgesteld van de arbeidsverplichting en het langere verblijf de arbeidsinschakeling heeft belemmerd.
 - f. het niet voldoen aan de aan de ontheffing verbonden reïntegratieverplichtingen die een alleenstaande ouder heeft indien hem op grond van artikel 9a WWB 2012 een ontheffing van de arbeidsplicht is verleend
3. Derde categorie
 - a. gedragingen die de inschakeling in arbeid belemmeren;
 - b. het niet naar vermogen trachten algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen of te aanvaarden door de jongere in de 4 weken na de eerste melding.
4. Vierde categorie:
 - a. het niet aanvaarden van algemeen geaccepteerde arbeid;
 - b. het door eigen toedoen niet behouden van algemeen geaccepteerde arbeid.
 - c. niet of in onvoldoende gebruikmaken van een door het college aangeboden voorziening gericht op arbeidsinschakeling danwel het leveren van een tegenprestatie naar vermogen zoals bedoeld in artikel 9 en artikel 10 van de wet, waaronder begrepen sociale activering in het kader van een trajectplan.

G E M E E N T E B O R N E

Artikel 8. Niet tijdige medewerking

Wanneer de uitkeringsgerechtigde niet dan wel niet tijdig meewerkt aan een verplichting als bedoeld in artikel 55 van de wet stemmen burgemeester en wethouders de bijstand hierop af. De hoogte en de duur van de verlaging zijn overeenkomstig categorie drie van het voorgaande artikel zijn. Artikel 9. De hoogte en duur van de maatregel

1. Onverminderd artikel 2, tweede lid, wordt de maatregel vastgesteld op:
 - a. vijf procent van de bijstandsnorm gedurende een maand bij gedragingen van de eerste categorie;
 - b. tien procent van de bijstandsnorm gedurende een maand bij gedragingen van de tweede categorie;
 - c. twintig procent van de bijstandsnorm gedurende een maand bij gedragingen van de derde categorie;
 - d. honderd procent van de bijstandsnorm gedurende een maand bij gedragingen van de vierde categorie.
2. De duur van de maatregel als bedoeld in het eerste lid wordt verdubbeld, indien de belanghebbende zich binnen twaalf maanden na bekendmaking van een besluit waarbij een maatregel is opgelegd, opnieuw schuldig maakt aan een verwijtbare gedraging van dezelfde of hogere categorie. Met een besluit waarmee een maatregel is opgelegd wordt gelijkgesteld het besluit om daarvan af te zien op grond van dringende redenen, bedoeld in artikel 6, tweede lid.

Artikel 10 IOAW/IOAZ uitkering

1. Een IOAW/IOAZ-uitkering wordt blijvend of tijdelijk verlaagd (zoals bedoeld in artikel 20 IOAW en artikel 20a IOAZ) als de uitkeringsgerechtigde
 - a. op staande voet is ontslagen of
 - b. zelf ontslag heeft genomen.
2. De hoogte van deze maatregel is gelijk aan het verloren netto inkomen.
3. Als de uitkeringsgerechtigde is ontslagen en hiermee heeft ingestemd of hiertegen geen verweer heeft gevoerd wordt de maatregel vastgesteld op 100% gedurende een maand.

Artikel 11 IOAW-uitkering

1. Een IOAW-uitkering wordt tijdelijk verlaagd (zoals bedoeld in artikel 20 IOAW en artikel 20a IOAZ) als de uitkeringsgerechtigde:
 - a. nalaat algemeen geaccepteerde arbeid te aanvaarden; of
 - b. door eigen toedoen geen algemeen geaccepteerde arbeid verkrijgt.
2. De hoogte van de maatregel wordt vastgesteld conform de categorieën als genoemd in artikel 9 van deze verordening.

G E M E E N T E B O R N E

Hoofdstuk 3. Niet nakomen van de inlichtingenplicht

Artikel 12. Te laat verstrekken van gegevens

1. Indien een belanghebbende de verplichting op grond van artikel 17 van de wet niet is nagekomen door informatie die van belang is voor de verlening van bijstand of de voortzetting daarvan niet binnen de door het college daartoe gestelde termijn te verstrekken, nadat een eerste brief is uitgegaan, wordt met toepassing van artikel 54 van de wet een maatregel opgelegd van vijf procent van de bijstandsnorm gedurende een maand, onverminderd artikel 2, tweede lid.
2. De duur van de maatregel wordt verdubbeld, indien de belanghebbende zich binnen twaalf maanden na bekendmaking van een besluit waarbij een maatregel wordt opgelegd opnieuw schuldig maakt aan dezelfde als verwijtbare aan te merken gedraging. Met een besluit waarmee een maatregel is opgelegd wordt gelijkgesteld het besluit om daarvan af te zien op grond van dringende redenen, bedoeld in artikel 6, tweede lid.
3. Van het opleggen van de maatregel kan worden afgezien en worden volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing, tenzij het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting plaatsvindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de belanghebbende een schriftelijke waarschuwing is gegeven.

Artikel 13. Verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen met gevolgen voor de bijstand of re-integratiemiddelen.

1. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenplicht bedoeld in artikel 17 van de wet heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van bijstand of het inzetten van re-integratiemiddelen, wordt de maatregel afgestemd op de hoogte van het benadelingsbedrag.
2. Onverminderd artikel 2, tweede lid, wordt de maatregel op de volgende wijze vastgesteld:
 - a. bij een benadelingsbedrag tot € 1000,-: 10% van de bijstandsnorm gedurende een maand;
 - b. bij een benadelingsbedrag van € 1000,- tot € 2000,-: 20% van de bijstandsnorm gedurende een maand;
 - c. bij een benadelingsbedrag van € 2000,- tot € 4000,-: 40% van de bijstandsnorm gedurende een maand;
 - d. bij een benadelingsbedrag van € 4000,- of meer: 100% van de bijstandsnorm gedurende een maand.

Artikel 14. Verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen zonder gevolgen voor de bijstand of het re-integratiemiddelen

1. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenplicht bedoeld in artikel 17 van de wet niet heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van bijstand of inzetten van re-integratiemiddelen, bedraagt de maatregel, onverminderd artikel 2, tweede lid, vijf procent van de bijstand gedurende een maand.
2. Van het opleggen van de maatregel bedoeld in het eerste lid kan worden afgezien en worden

G E M E E N T E B O R N E

volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing, tenzij het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting plaatsvindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de belanghebbende een schriftelijke waarschuwing is gegeven.

Hoofdstuk 4. Overige gedragingen die leiden tot een maatregel

Artikel 15. Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

1. Indien een belanghebbende een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan, anders dan door gedragingen genoemd in artikel 9 van de wet, heeft betoond als bedoeld in artikel 18, tweede lid, van de wet, wordt een maatregel opgelegd die wordt afgestemd op de hoogte van het benadelingsbedrag.
2. Onverminderd artikel 2, tweede lid, wordt de maatregel vastgesteld op de hoogte van 20% van de bijstandsnorm gedurende het aantal maanden dat de belanghebbende eerder een beroep op bijstand doet dan hij had gedaan indien hij niet tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening van het bestaan had vertoond.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Artikel 16 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Maatregelenverordening Wet werk en bijstand gemeente Borne 2012

Artikel 17 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt een dag na bekendmaking in werking onder gelijktijdige intrekking van de Afstemmingsverordening Wet werk en bijstand 2009, Maatregelenverordening IOAW en IOAZ 2010.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 7-2-2012.

De voorzitter,

De griffier,

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsomschrijving

De begrippen die in de verordening worden gebruikt hebben een gelijklopende betekenis als de omschrijving in de WWB, IOAW en IOAZ.

In de verordening wordt het begrip 'belanghebbende' gebruikt. Dit begrip wordt in artikel 1:2 van de Algemene wet bestuursrecht omschreven als 'degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken'.

Artikel 2. Het opleggen van een maatregel

Eerste lid

De WWB/IOAW/IOAZ verbindt aan het recht op een uitkering de volgende verplichtingen:

1. Het tonen van voldoende besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan (artikel 18, tweede lid WWB en artikel 20 IOAW/IOAZ).
2. De plicht tot arbeidsinschakeling (artikel 9 WWB en artikel 37 IOAW/IOAZ). Deze plicht bestaat uit twee soorten verplichtingen:
 - de plicht om naar vermogen algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen en deze te aanvaarden; en
 - de plicht gebruik te maken van een door het college aangeboden voorziening gericht op ondersteuning bij arbeidsinschakeling. Deze verplichtingen zullen nader moeten worden uitgewerkt in specifieke verplichtingen die zijn toegesneden op de situatie en mogelijkheden van de uitkeringsgerechtigde. De reïntegratieverordening vormt de juridische basis voor het opleggen van deze specifieke verplichtingen.
3. De informatieplicht (artikel 17 WWB en artikel 13 IOAW/IOAZ). Op een uitkeringsgerechtigde rust de verplichting aan het college op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling te doen van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op zijn arbeidsinschakeling of het recht op bijstand.
4. De medewerkingsplicht (artikel 17 WWB en artikel 13 IOAW/IOAZ). Dit is de plicht van uitkeringsgerechtigden om desgevraagd het college de medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van de wet. De medewerkingsplicht kan uit allerlei concrete verplichtingen bestaan, zoals:
 - het toestaan van huisbezoek;
 - het meewerken aan een psychologisch onderzoek.

De Wet SUWI legt ook verplichtingen op aan uitkeringsgerechtigden. Het betreft de verplichting om alle gevraagde gegevens en bewijsstukken aan het Werkplein UWV te verstrekken die nodig zijn voor de beslissing door het college (artikel 30, tweede en derde lid Wet SUWI) en de verplichting om op verzoek of onverwijld uit eigen beweging alle feiten en omstandigheden mee te delen aan het Werkplein UWV, waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op het recht op uitkering, het geldend maken van het recht op uitkering of de hoogte of de duur van de uitkering.

Tweede lid

In de afstemmingsverordening zijn voor allerlei gedragingen die een schending van een verplichting betekenen, standaardmaatregelen vastgesteld in de vorm van een vaste (percentuele) verlaging van de

G E M E E N T E B O R N É

bijstandsnorm.

In het tweede lid is de hoofdregel neergelegd: het college dient een op te leggen maatregel af te stemmen op de individuele omstandigheden van de belanghebbende en de mate van verwijtbaarheid. Deze bepaling brengt met zich mee dat het college bij elke op te leggen maatregel zal moeten nagaan of gelet op de individuele omstandigheden van de betrokken uitkeringsgerechtigde afwijking van de hoogte en de duur van de voorgeschreven standaardmaatregel geboden is. Afwijking van de standaardmaatregel kan zowel een verzwarend als een matigend betekenen.

Dit betekent dat bij het beoordelen of een maatregel moet worden opgelegd, en zo ja welke, telkens de volgende drie stappen moet doorlopen:

- Stap 1: vaststellen van de ernst van de gedraging.
- Stap 2: vaststellen van de verwijtbaarheid.
- Stap 3: vaststellen van de omstandigheden van de uitkeringsgerechtigde.

De ernst van de gedraging komt tot uitdrukking in het standaardpercentage waarmee de bijstand wordt verlaagd. Wat betreft de beoordeling van de mate van verwijtbaarheid wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 6.

Matiging van de toegepaste verlaging wegens persoonlijke omstandigheden kan bijvoorbeeld in de volgende gevallen aan de orde zijn:

- bijzondere financiële omstandigheden van de belanghebbende, zoals bijvoorbeeld hoge woonlasten of andere vaste lasten of uitgaven van bijzondere aard waarvoor geen financiële tegemoetkoming mogelijk is;
- sociale omstandigheden, gezinnen met kinderen bijvoorbeeld;

Artikel 3. De berekeningsgrondslag

Eerste lid

In dit lid is het uitgangspunt vastgelegd dat een maatregel wordt opgelegd over de bijstandsnorm danwel grondslag. Onder de bijstandsnorm wordt verstaan de wettelijke norm, inclusief gemeentelijke toeslag of verlaging en inclusief vakantietoeslag.

Tweede lid

Onderdeel a: de 18 tot 21-jarigen ontvangen een lage jongerennorm, die indien noodzakelijk wordt aangevuld door middel van aanvullende bijzondere bijstand in de kosten van levensonderhoud. Indien de maatregel alleen op de lage jongerennorm ad € 228,04 (peildatum 01-07-2011) wordt opgelegd, zou dit leiden tot rechtsongelijkheid ten opzichte van de 21-jarigen.

Derde lid

Omdat de verlaging het gevolg is van het schenden van aan het recht op bijstand verbonden verplichtingen en gezien moet worden als de 'keerzijde van de medaille' en niet als een boete, kan de maatregel ten hoogste het bedrag aan bijstand bedragen waarop belanghebbende recht zou hebben gehad. Is door het verrekenen van inkomsten of herziening van het recht op bijstand het recht minder dan de verlaging die overeenkomstig deze verordening zou moeten worden toegepast, dan dient het college een geringe verlaging toe te passen van ten hoogste het resterende recht op bijstand.

Artikel 4. Afzien van het opleggen van een maatregel

G E M E E N T E B O R N E

Eerste lid

Het afzien van het opleggen van een maatregel 'indien elke vorm van verwijtbaarheid' ontbreekt, is geregeld in artikel 18, tweede lid, WWB of artikel 20, lid 4 IOAW/IOAZ .

Een reden om af te zien van het opleggen van een maatregel is dat de gedraging te lang geleden heeft plaatsgevonden (verjaring). Omwille van de effectiviteit ('lik op stuk') is het nodig dat een maatregel spoedig nadat de gedraging heeft plaatsgehad, wordt opgelegd. Om deze reden wordt onder b. geregeld dat het college geen maatregelen oplegt voor gedragingen die langer dan één jaar geleden hebben plaatsgevonden.

Tweede lid

Hierin wordt geregeld dat het college kan afzien van het opleggen van een maatregel indien het daarvoor dringende redenen aanwezig acht. Wat dringende redenen zijn, is afhankelijk van de concrete situatie en kan dus niet op voorhand worden vastgelegd.

Derde lid

Het doen van een schriftelijke mededeling dat het college afziet van het opleggen van een maatregel wegens dringende redenen is van belang in verband met eventuele recidive.

Een waarschuwing in plaats van een maatregel:

In de verordening zou geregeld kunnen worden dat in beginsel eerst altijd een waarschuwing wordt gegeven voordat een verlaging wordt toegepast.

Hiervoor is niet gekozen. Hiervoor zijn twee redenen. De eerste reden is dat een waarschuwing er van uit gaat dat uitkeringsgerechtigden (nogmaals) op de hoogte gesteld moeten worden van hun verplichtingen. Gemeenten hebben de opdracht hun klanten zo goed mogelijk te informeren over de verplichtingen die aan de bijstand verbonden zijn. Klanten dienen op maat geïnformeerd te worden en ook de dienstverlening zal op maat verzorgd moeten worden. Deze werkwijze maakt onderdeel uit van hoogwaardig handhaven, waarbij handhaven in de bedrijfsvoering is geïntegreerd. Hierdoor zal waarschijnlijk ook de naleving van de verplichtingen groter worden en verlagingen die worden toegepast beter worden geaccepteerd. De informatie over de verlagingen moet goed toegankelijk zijn en in begrijpelijke taal geschreven zijn. Een waarschuwing richting klanten kan bij een dergelijk beleid achterwege blijven.

De tweede reden om niet te kiezen voor een waarschuwing heeft te maken met het feit dat een waarschuwing er van uit gaat dat herstel van de oude situatie mogelijk is. Dat is echter niet het geval. Uitgezonderd het niet of niet op tijd voldoen aan bepaalde administratieve verplichtingen, waarbij het verzuim geen gevolgen heeft voor de hoogte van de bijstand, hebben alle andere gedragingen in meer of mindere mate gevolgen (gehad) voor het verkrijgen of behouden van betaalde arbeid.

Om die reden wordt in deze verordening alleen bij het te laat verstrekken van informatie aan het college de mogelijkheid geboden om te volstaan met een waarschuwing.

Overigens is in het individuele gevallen altijd mogelijk af te zien van het toepassen van een verlaging en in plaats daarvan een waarschuwing te geven. In dat geval wordt gebruik gemaakt van het eerste lid, onderdeel a (afzien van een verlaging omdat elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt) of het tweede lid (afzien van een verlaging omdat daarvoor dringende redenen aanwezig zijn).

Artikel 5. Ingangsdatum en tijdvak

Eerste lid

G E M E E N T E B O R N E

Het opleggen van een maatregel vindt plaats door het verlagen van de uitkering. Verlaging van de uitkering kan in beginsel op twee manieren:

1. met terugwerkende kracht, door middel van een herziening van de uitkering; of
2. door middel van verlaging van het uitkeringsbedrag in de eerstvolgende maand(en).

Het verlagen van de uitkering die in de nabije toekomst wordt verstrekt, is de gemakkelijkste methode. Gemeenten hoeven in dat geval niet over te gaan tot herziening van de bijstand en het te veel betaalde bedrag aan bijstand terug te vorderen. Om die reden is in dit lid vastgelegd dat een maatregel wordt opgelegd met ingang van de eerstvolgende kalendermaand, waarbij wordt uitgegaan van de voor die maand geldende bijstandsnorm.

Tweede lid

Wanneer een uitkeringsbedrag nog niet (volledig) aan de bijstandsgerechtigde is uitbetaald, kan het praktisch zijn om de verlaging van de uitkering te verrekenen met het bedrag dat nog moet worden uitbetaald. In dat geval moet de bijstand wel worden herzien en teruggevorderd.

Derde lid

Dit lid regelt dat een maatregel voor bepaalde tijd wordt opgelegd. Door een maatregel voor een bepaalde periode op te leggen, weet de uitkeringsgerechtigde die met een maatregel wordt geconfronteerd waar hij aan toe is. Het college kan na afloop van de periode waarvoor de maatregel is getroffen opnieuw een maatregel opleggen. Hiervoor is dan wel weer een apart besluit nodig.

Wordt een maatregel voor een langere duur dan drie maanden opgelegd, dan zal het college de maatregel aan een herbeoordeling moeten onderwerpen. Dit is geregeld in artikel 18, derde lid WWB.

Gemeenten mogen zelf bepalen wanneer die herbeoordeling plaatsvindt, als dat maar gebeurt binnen drie maanden nadat het besluit is genomen. Bij een dergelijk herbeoordeling hoeft niet opnieuw een besluit te worden genomen, waarbij alle relevante feiten en omstandigheden opnieuw tegen het licht worden gehouden. Een marginale beoordeling volstaat: het college moet beoordelen of het redelijk is dat de opgelegde maatregel wordt gecontinueerd. Daarbij kan worden gekeken naar de omstandigheden waarin betrokkene verkeert, maar bijvoorbeeld ook of de betreffende persoon nu wel aan zijn verplichtingen voldoet.

Vierde lid

Het vierde lid regelt dat indien een verlaging moet worden toegepast en de belanghebbende niet langer een WWB-uitkering ontvangt dat het college de bevoegdheid heeft om bij een eventuele nieuwe aanvraag om bijstand alsnog rekening te houden met de eerdere verlagingwaardige gedraging. Gezien het feit dat de verlaging en het niet nakomen van de aan het recht op uitkering verbonden verplichtingen tegenover elkaar dienen te staan, is deze bevoegdheid van het college beperkt. Te denken valt in elk geval aan de situatie waarin jegens belanghebbende reeds een verlaging werd toegepast en voor het einde van de verlagingduur de bijstand is beëindigd en een nieuwe aanvraag is ingediend.

Artikel 6. Samenloop van gedragingen

De regeling voor de samenloop van gedragingen heeft betrekking op verschillende gedragingen van een bijstandsgerechtigde die (min of meer) gelijktijdig plaatsvinden. De regeling geldt dus niet voor een bepaalde gedraging die verschillende schendingen van verplichtingen met zich meebrengt.

G E M E E N T E B O R N E

Indien sprake is van schending van meerdere verplichtingen door één gedraging, dan dient voor het toepassen van de maatregel te worden uitgegaan van de gedraging waarop de zwaarste maatregel van toepassing is.

Artikel 7. Indeling in categorieën

De gedragingen die verband houden met het geen of onvoldoende medewerking verlenen aan het verkrijgen of behouden van algemeen geaccepteerde arbeid, worden in vier categorieën onderscheiden. Hierbij is de ernst van de gedraging het onderscheidende criterium. Een gedraging wordt ernstiger geacht naarmate de gedraging concretere gevolgen heeft voor het niet verkrijgen of behouden van betaalde arbeid.

De eerste categorie betreft de verplichting om de kennisgeving algemene bepalingen waarin de verplichtingen in algemene zin zijn vastgelegd, ondertekend retour te zenden bij het indienen van een aanvraag om bijstand. Daarnaast valt hieronder ook de ondertekening van een eventueel opgesteld trajectplan gericht op re-integratie.

De reden om bovengenoemde gedragingen op te nemen is dat door de kennisgeving en het trajectplan actief te laten behandelen (lezen, ondertekenen en retour zenden) er vanuit gegaan mag worden dat de aanvrager bekend is met de verplichtingen en de gevolgen van het schenden van die verplichtingen en daar dan ook naar zal handelen.

De tweede categorie betreft de verplichting tot een actieve opstelling op de arbeidsmarkt, de eigen verantwoordelijkheid van de belanghebbende om bijvoorbeeld voldoende te solliciteren en te voldoen aan een oproep.

Onderdeel d betreft de verplichting om tijdig terug te keren van vakantie zoals vastgelegd in artikel 13 van de wet voor arbeidsplichtigen. De reden hiervoor is dat doordat de arbeidsplichtige langer wegblijft dan is toegestaan hij/zij de kansen immers reduceert immers op uitstroom. Het slechts te laat terugkeren kan niet per definitie leiden tot een maatregel, onderzocht zal moeten worden of er daadwerkelijk kansen op uitstroom of instap in een traject zijn gemist.

In de tweede categorie zijn ten opzichte van de Afstemmingsverordening 2009 een tweetal gedragingen toegevoegd. De gedraging van de jongere bij het niet meewerken aan het opstellen, uitvoeren of evalueren van een plan van aanpak is opgenomen teneinde handhaving van de wettelijke bepaling in artikel 44a van de WWB mogelijk te maken. Het is de regering er veel aan gelegen om jongeren met een goede startkwalificatie op de arbeidsmarkt te laten komen om bijstandsafhankelijkheid te voorkomen. Dit betekent dan dus ook dat deze jongeren alles in het werk zal moeten stellen om die startkwalificatie te krijgen. Daar hoort dan ook het meewerken aan een plan van aanpak bij. Door de gedraging in de maatregelenverordening op te nemen is het college beter in staat om adequaat te kunnen reageren op een onwillige jongere.

De alleenstaande ouder is in de WWB 2012 totdat het kind 5 jaar is op verzoek vrijgesteld het niet voldoen aan de aan de ontheffing verbonden reïntegratieverplichtingen die een alleenstaande ouder heeft indien hem op grond van artikel 9a WWB 2012 een ontheffing van de arbeidsplicht is verleend. Dit laat echter onverlet dat deze alleenstaande ouder wel verplicht kan worden om re-integratie activiteiten te ondernemen zoals bijvoorbeeld het scholen tot een startkwalificatie wordt behaald. De alleenstaande ouder mag dit niet weigeren en er zal indien weigerachtig gedrag wordt vertoond dan ook gehandhaafd moeten worden. Deze gedraging is dan ook opgenomen in de tweede categorie.

G E M E E N T E B O R N E

In de derde categorie gaat het om gedragingen die de kansen op arbeidsinschakeling verminderen, zoals bijvoorbeeld negatieve gedragingen bij sollicitaties. Ook is in de derde categorie de jongere opgenomen die in de zoekperiode onvoldoende in het werk stelt om niet bijstandsafhankelijk te worden. In de WWB 2012 is de zoekperiode van 4 weken opgenomen teneinde de jongere extra te stimuleren om scholing te gaan volgen danwel arbeid in dienstbetrekking te vinden. In die 4 weken na melding bestaat vooralsnog geen recht op bijstand. Indien de jongere na 4 weken kan aantonen alles in het werk te hebben gesteld om niet bijstandsafhankelijk te worden bestaat alsnog met terugwerkende kracht recht op bijstand. Als de jongere echter te weinig handelingen verricht om afhankelijkheid te voorkomen dan is een financiële maatregel het instrument om het gedrag van de jongere te beïnvloeden. Indien de jongere echter helemaal geen activiteiten verricht of zich zodanig gedraagt dat arbeid/scholing niet wordt verkregen, bestaat er wettelijk geen recht op bijstand. Deze bepaling hoeft dan ook niet in de afstemmingsverordening opgenomen te worden.

De vierde categorie betreft het niet aanvaarden van algemeen geaccepteerde arbeid alsmede door eigen toedoen voorafgaand aan de aanvraag algemeen geaccepteerde arbeid niet behouden dan wel tijdens de bijstand deeltijdarbeid niet behouden. Tevens is de nieuwe gedraging van het niet leveren van een tegenprestatie naar vermogen toegevoegd.

Het ondersteunen en toe leiden van personen die algemene bijstand ontvangen naar (reguliere) arbeid kan worden aangemerkt als de hoofddoelstelling van de WWB. Deelname aan een vorm van arbeid (in de breedste zin van het woord; waaronder werkervaringsplaatsen en verplichte maatschappelijke participatie) wordt binnen de gemeente Borne bovendien aangemerkt als een cruciaal re-integratiemiddel. Het niet of onvoldoende deelnemen aan een door het college aangeboden voorziening/vorm van arbeid wordt dan ook ondergebracht in de vierde categorie.

Artikel 8. Niet tijdige medewerking

Artikel 55 van de wet biedt het college de mogelijkheid om aanvullende verplichtingen op te leggen. Hierbij kan gedacht worden aan het verplicht stellen van een behandeltraject voor verslavingproblematiek of psychische problematiek. Ook de verplichting opleggen van het inschrijven bij een kinderopvang waarvoor een wettelijke tegemoetkoming in de kosten kan worden gegeven wanneer bijstand is aangevraagd voor particuliere kinderopvang behoort onder dit artikel te vallen. Als de belanghebbende niet aan deze verplichtingen voldoet moet dit aanleiding zijn tot het opleggen van een maatregel die in principe afgestemd moet worden op die maatregelen die opgelegd worden in categorie drie. Het is zaak dat een belanghebbende, de in de persoon of gezin gelegen omstandigheden die problemen opleveren voor de arbeidsinschakeling, aanpakt zodat uitstroom mogelijk wordt.

Artikel 9. De hoogte en duur van de maatregel

Eerste lid

Deze bepaling bevat de standaardmaatregelen voor de vier categorieën van gedragingen die verband houden met het geen of onvoldoende medewerking verlenen aan het verkrijgen of behouden van algemeen geaccepteerde arbeid. De percentages waarmee de bijstand wordt verlaagd, zijn overgenomen uit het Maatregelenbesluit. Er is geen aanleiding om de percentages aan te passen aangezien de beoogde verlaging van de uitkering aan de eisen van proportionaliteit en evenredigheid voldoet en de percentages de maatregel effectief maken en de beoogde gedragsverandering kan bewerkstelligen. Het verlagen

G E M E E N T E B O R N E

danwel verhogen van de percentages dienen daardoor geen hoger nut.

Tweede lid

Indien binnen één jaar na een eerste verwijtbare gedraging sprake is van een herhaling van de verwijtbare gedraging, wordt de grotere mate van verwijtbaarheid tot uitdrukking gebracht in een verdubbeling van de duur van de maatregel. Met eerste verwijtbare gedraging wordt de eerste gedraging verstaan die aanleiding is geweest tot een maatregel, ook indien de maatregel wegens dringende redenen niet is geëffectueerd. Voor het bepalen van de aanvang van de termijn van 12 maanden, geldt het tijdstip waarop het besluit waarmee de maatregel is opgelegd, bekend is gemaakt.

Op basis van deze bepaling kan een recidivemaatregel slechts één keer worden toegepast. Indien belanghebbende na een tweede verwijtbare gedraging wederom hetzelfde verwijtbaar gedrag vertoont, zal de hoogte en de duur van de maatregel individueel moeten worden vastgesteld, waarbij gekeken zal moeten worden naar de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de individuele omstandigheden van de betrokkene.

Artikel 10 loaw- en loaz-uitkering: ontslag

De loaw- en loaz-uitkering kent een aparte maatregel, die inhoudt, dat een uitkering verlaagd kan worden met de hoogte van het inkomen, dat verloren is gegaan als gevolg van ontslag op staande voet of het zelf ontslag nemen. Deze verlaging kan blijvend of tijdelijk zijn. Of een uitkering blijvend of tijdelijk wordt verlaagd is afhankelijk van de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de omstandigheden, waarin de uitkeringsgerechtigde verkeert. Deze maatregel kan wel tot gevolg hebben, dat de uitkeringsgerechtigde een beroep moet doen op de WWB, waar de vermogenstoets geldt. Als de uitkeringsgerechtigde niet heeft geprotesteerd tegen een ontslag wordt de uitkering gedurende één maand geheel geweigerd.

G E M E E N T E B O R N E

Artikel 11. loaw-uitkering: nalaten werkaanvaarding

Een loaw-uitkering kan blijvend of tijdelijk worden verlaagd met het inkomen, dat verkregen had kunnen worden als de uitkeringsgerechtigde algemeen geaccepteerde arbeid had kunnen aanvaarden, maar dit niet heeft gedaan of onvoldoende meewerkt om arbeid te verkrijgen. Ook deze verlaging kan blijvend of tijdelijk zijn. Of een uitkering blijvend of tijdelijk wordt verlaagd is afhankelijk van de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de omstandigheden, waarin de uitkeringsgerechtigde verkeert.

Hoofdstuk 3. Niet nakomen van de inlichtingenplicht

In dit hoofdstuk worden twee vormen van het niet nakomen van de informatieplicht onderscheiden:

1. Artikel 12: het niet tijdig verstrekken van inlichtingen aan de gemeente. In deze situatie is artikel 54 WWB van toepassing. Het college kan in dat geval het recht op bijstand opschorten en belanghebbende in de gelegenheid stellen binnen een door hem te stellen termijn het verzuim te herstellen.
2. Artikel 13: het verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen aan de gemeente, waardoor er ten onrechte een uitkering is verstrekt of een te hoog bedrag aan bijstand is verstrekt. In deze situatie heeft de uitkeringsgerechtigde niet voldaan aan de inlichtingenplicht van artikel 17 WWB. Het opzettelijk verzwijgen van relevante informatie tegenover de gemeente, met het oogmerk een (hogere) uitkering te krijgen (fraude) vormt een schending van de informatieplicht van artikel 17.

Het kan ook voorkomen dat bepaalde gevraagde gegevens niet aan de gemeente worden verstrekt. In dat geval kan het college de rechtmatigheid van de uitkering niet vaststellen. De bijstand moet dan worden geweigerd (in de situatie dat een uitkering wordt aangevraagd) of het besluit tot toekenning van de bijstand moet worden ingetrokken (bij een lopende uitkering). Het opleggen van een maatregel is dus bij het niet verstrekken van gegevens die noodzakelijk zijn voor het vaststellen van de rechtmatigheid van de uitkering niet aan de orde.

Artikel 12. Te laat verstrekken van gegevens

Eerste lid

Indien een cliënt de voor de verlening van de bijstand van belang zijnde gegevens of gevorderde bewijsstukken niet op tijd verstrekt, kan het college het recht op bijstand opschorten (artikel 54, eerste lid, WWB). Het college geeft de cliënt een termijn waarbinnen hij zijn verzuim kan herstellen (de hersteltermijn).

Wordt de gevraagde informatie niet binnen de gestelde termijn aan de gemeente verstrekt, dan kan het college bijstand stopzetten (het intrekken van het besluit tot toekenning van de bijstand). Worden de gevraagde gegevens wél binnen de hersteltermijn verstrekt, dan wordt de bijstand in principe voortgezet, maar wordt tevens het opleggen van een maatregel overwogen. Voordat wordt overgegaan tot het geven van een hersteltermijn wordt wel eerst een herinnering c.q. termijn van orde gegeven. Dit om te voorkomen dat een onbedoelde overtreding al direct leidt tot een financiële maatregel op de uitkering. Dit lid regelt de hoogte van de maatregel.

Derde lid

Een schriftelijke waarschuwing is geen maatregel. Dit wil zeggen dat bij herhaling van de gedraging in principe een maatregel wordt opgelegd zonder toepassing van de recidivemaatregel.

Artikel 13. Verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen met gevolgen voor de bijstand of re-integratiemiddelen

G E M E E N T E B O R N E

Eerste lid

In artikel 17, eerste lid, WWB is bepaald dat belanghebbende op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling doet van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op zijn arbeidsinschakeling of het recht op bijstand. Onder onverwijld moet worden verstaan direct opvolgend aan het feit of de omstandigheid, maar uiterlijk op de eerste werkdag van de maand middels het mutatieformulier.

De ernst van de gedraging komt tot uitdrukking in de hoogte van het benadelingsbedrag. Dat is het door de gemeente teveel betaalde bedrag aan bijstand of re-integratiekosten.

Tweede lid

De maatregel wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenplicht bedoeld in artikel 17 van de WWB wordt afhankelijk gesteld van de hoogte van het bedrag dat als gevolg van de schending van die verplichting ten onrechte of te veel door de gemeente is betaald.

De relatie met de strafrechtelijke sanctie

Onder het huidige boeteregime bestaat de verplichting voor gemeenten om proces-verbaal op te maken en aangifte te doen bij het Openbaar Ministerie indien er sprake is van fraude en het benadelingsbedrag hoger is dan € 10.000,- (de aangiftechthoudende sociale zekerheid). Het is de bedoeling dat deze taakverdeling tussen gemeenten en het OM blijft bestaan, ook al kent de WWB de bestuurlijke boete niet en zullen gemeenten bij fraude (in casu het niet nakomen van de inlichtingenplicht) een maatregel moeten opleggen.

Het doen van aangifte wegens fraude sluit overigens het opleggen van een maatregel niet uit. Beide sancties kunnen samen gaan.

Uitgangspunt is dat het OM bij de straftoemeting rekening houdt met de maatregel die is opgelegd door het bestuursorgaan. Dit is het principe van 'anrechnung'. Anderzijds ligt het niet voor de hand om over te gaan tot het opleggen van een maatregel, als het OM inmiddels een sanctie heeft opgelegd. Het 'una via' beginsel (geen samenloop van sancties op dezelfde onrechtmatige gedraging dan bij beslissing van één enkele overheidsorgaan) kan zich daar tegen verzetten. De centrale raad voor beroep heeft zich in het (recente) verleden geregeld uitgesproken tegen 'dubbele bestraffing'.

Artikel 14. Verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen zonder gevolgen voor de bijstand of re-integratiemiddelen

Eerste lid

In dit artikel wordt de zogeheten 'nulfraude' geregeld: het verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen, zonder dat deze gedraging gevolgen heeft voor de hoogte van de bijstand of de inzet van re-integratiemiddelen. Voorbeelden van nulfraude zijn het niet opgeven van een vermogensbestanddeel onder de vermogensgrens of het niet melden van vrijwilligerswerk.

Tweede lid

De bevoegdheid tot het geven van een waarschuwing bij het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenplicht is gelijk aan de bevoegdheid tot het geven van een waarschuwing bij het te laat verstrekken van informatie

Artikel 15. Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid

G E M E E N T E B O R N E

De verplichting om voldoende besef van verantwoordelijkheid te tonen voor de voorziening in het bestaan, geldt reeds voordat een bijstandsuitkering wordt aangevraagd. Dit betekent dat wanneer iemand in de periode voorafgaand aan de bijstandaanvraag een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid heeft getoond, waardoor hij niet langer beschikt over de middelen om in de kosten van het bestaan te voorzien en als gevolg daarvan een bijstandsuitkering aanvraagt, de gemeente bij de toekenning van de bijstand hiermee rekening kan houden door het opleggen van een maatregel

G E M E E N T E B O R N E

Een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid kan uit allerlei gedragingen blijken, zoals:

- een onverantwoorde besteding van vermogen;
- geen of te late aanvraag doen voor een voorliggende voorziening;
- het niet nakomen van de verplichting tot instellen alimentatievordering.
-

Artikel 15 is ten opzichte van de verordening 2009 in die zin gewijzigd dat de duur van de maatregel wordt afgestemd op het aantal maanden dat een persoon eerder beroep doet op bijstand dan deze persoon had gedaan als hij verantwoordelijkheid voor de voorziening van het bestaan had getoond. Met aanpassing van dit artikel zal meer recht worden gedaan aan het principe dat bepaald gedrag langdurige gevolgen heeft.

Wijzigingen ten opzichte van de Afstemmingsverordening 2009.

- **De afstemmingsverordening heet nu, in aansluiting op naburige gemeentes, weer de Maatregelenverordening**
- **Artikel 7 lid 2 onder c** ; het door de jongere niet meewerken aan het opstellen, uitvoeren of evalueren van een plan van aanpak is als maatregelwaardige gedraging opgenomen.
- Artikel 7 lid 2 onder f; het niet voldoen aan de aan de ontheffing verbonden reïntegratieverplichtingen die een alleenstaande ouder heeft indien hem op grond van artikel 9a WWB 2012 een ontheffing van de arbeidsplicht is verleend is als maatregelwaardige gedraging opgenomen.
- Artikel 7 lid 3 onder b; het niet naar vermogen trachten algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen of te aanvaarden door de jongere in de 4 weken na de eerste melding is als maatregelwaardige gedraging opgenomen .
- Artikel 7 lid 4 onder c; het leveren van een tegenprestatie naar vermogen.
- **De maatregelen van de IOAW en IOAZ zijn geïntegreerd in de Maatregelenverordening**
- **Artikel 15 is gewijzigd waarbij de maatregel wegens ongenoegzaam besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening van het bestaan, is vastgelegd**